

FJÄLLFLYGSUPPDRAGET

Kartläggning av flygverksamhet i skyddade fjällområden

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FJÄLLFLYGSUPPDRAGET.....	1
KARTLÄGGNING AV FLYGVERKSAMHET I SKYDDADE FJÄLLOMRÅDEN	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
1 SAMMANFATTNING.....	3
2 BAKGRUND OCH UPPDRAG	5
2.1 Uppdragets genomförande	5
3 FLYGVERKSAMHETEN I FJÄLLEN.....	7
3.1 Flygföretag	7
3.2 Privatflyg.....	8
3.3 Begreppet nyttoflyg.....	8
4 VERKSAMHETENS OMFATTNING I FJÄLLOMRÅDENA.....	10
4.1 Allmänt.....	10
4.2 A1 Torneträsk.....	11
4.3 A2 Tjuoltadalen.....	12
4.4 A3 Sulitelma.....	13
4.5 A4 Artfjället	14
4.6 A5 Daimaplatån.....	15
4.7 A6 Mellanskogsfjäll	16
4.8 A7 Hotagen	17
4.9 A8 Skäckerfjällen	18
4.10 Vadvetjåkka nationalpark.....	19
4.11 Abisko nationalpark	20
4.12 Stora Sjöfallet nationalpark	21
4.13 Padjelanta nationalpark	22
4.14 Sarek nationalpark.....	23
4.15 Pieljekaise nationalpark.....	24
4.16 Sånfjället nationalpark.....	25
4.17 Töfsingdalen nationalpark.....	26
4.18 Fulufjället nationalpark	27
5 FLYGVERKSAMHETEN I RELATION TILL BULLERMÅLET	28
5.1 Flygbullereffekter.....	28
5.1.1 Nuvarande störningar.....	28
5.1.2 Bullerkonsekvens av reglering.....	28
5.2 Förbud mot start och landning.....	29
5.3 Uppföljning	29
6 SLUTSATSER	31

1 SAMMANFATTNING

Luftfartsstyrelsen har på uppdrag av regeringen kartlagt flygverksamheten i skyddade områden.

Miljö kvalitetsmålet *Storslagen fjällmiljö* har ett delmål som innebär att buller från luftfartyg senast år 2010 skall vara försumbart inom sju regleringsområden klass A enligt terrängkörningsförordningen (1978:594) och i 90% av arealen i 9 stycken nationalparker. Områdena täcker ungefär 2% av Sveriges yta. Regeringen har 2005-12-01 uppdragit åt Luftfartsstyrelsen att utveckla ett tillfälligt system för rapportering av uppgifter från samtliga flygoperatörer och myndigheter om deras flygverksamhet inom ovan nämnda fjällområden. Redovisningen görs för tiden 31 mars 2006 och ett år framåt och lämnas till regeringen senast 31 maj 2007.

Information som rapporteras in är antal starter och landningar, start- och landningsplatser, färdvägar i de fall luftfartyget färdas lägre än 2 000 meter ovanför markytan då det befinner sig inom de aktuella områdena.

Flygverksamheten i de skyddade områdena är nästan enbart helikopterverksamhet. Omfattningen motsvarar i genomsnitt ungefär en flygrörelse per vecka i vart och ett av de 16 områdena.

Sammanfattande statistik

A-områden totalt

	A- områden			Nationalparker		
	Nyttotrafik	Annan	Totalt	Nyttotrafik	Annan	Totalt
Flygtid	100	100	200	670	100	770
Landningar	80	90	170	300	240	540

Huvuddelen av flygverksamheten bedrivs i de stora nationalparkerna Sarek, Padjelanta och Stora sjöfallet. Denna verksamhet utgörs antingen av så kallad nyttotrafik eller utgörs av tidtabellsbunden helikoptertrafik under sommaren. Verksamheten har dispenser utfärdade av länsstyrelsen i Norrbottens län.

Uppföljningen visar att huvuddelen av överflygningarna över skyddade områden startar och landar i skyddade områden. Detta innebär att reglering av start och landning är effektiv från bullersynpunkt genom att den påverkar överflygningsfrekvensen i aktuella områden.

Många A-områden är antingen naturreservat eller kommer att bli naturreservat eller nationalparker i framtiden. Det kommer då att finnas möjlighet för länsstyrelserna eller Naturvårdsverket att reglera start och landning enligt miljöbalkens bestämmelser.

Flygverksamheten i huvuddelen av A-områdena är inte reglerad. Skäckerfjällen och Tjuoltadalen är de A-områden som har annan flygverksamhet än nyttotrafik i nämnvärd omfattning.

Luftfartsstyrelsen bedömer att flygbullret är försumbart i aktuella skyddade områden, bortsett från vissa delar av nationalparkerna och Tjuoltadalen som flygs över med dispens.

2 BAKGRUND OCH UPPDRAG

Miljö kvalitetsmålet *Storslagen fjällmiljö* har ett delmål som innebär att buller från luftfartyg senast år 2010 skall vara försumbart inom sju regleringsområden klass A enligt terrängkörningsförordningen (1978:594) och i 90% av arealen i 9 stycken nationalparker. Områdena täcker ungefär 2% av Sveriges yta. Regeringen har 2005-12-01 uppdragit åt Luftfartsstyrelsen att utveckla ett tillfälligt system för rapportering av uppgifter från samtliga flygoperatörer och myndigheter om deras flygverksamhet inom ovan nämnda fjällområden. Redovisning görs för tiden 2006-03-31 och ett år framåt och lämnas till regeringen senast 31 maj 2007.

2.1 Uppdragets genomförande

Luftfartsstyrelsen har genom särskild skrivelse till samtliga flygföretag och flygplanägare i fjällområdet informerat om uppdraget och begärt erforderlig information. I det sammanhanget informerade Luftfartsstyrelsen berörda företag vid två tillfällen.

För att nå samtliga i enlighet med uppdraget har Luftfartsstyrelsen meddelat en särskild föreskrift, (LFS 2006:5 Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om rapportering av flygning i skyddade fjällområden) se bilaga 1.

Detaljerad information publicerades som normal flyginformation i Aeronautical Information Publication, AIP SUP, och på Luftfartsstyrelsens hemsida. Ett särskilt rapporteringsformulär togs fram.

Särskilda skrivelser i ärendet skickades till Försvarmakten, Rikspolisstyrelsen och Kustbevakningen.

Informationen om berörda flygrörelser kunde lämnas per E-mail, telefon eller brevlades.

Informationen som rapporteras in är antal starter och landningar, start- och landningsplatser samt färdvägar i de fall luftfartyget färdas lägre än 2 000 meter ovanför markytan då det befinner sig inom de aktuella områdena.

Luftfartsstyrelsen har med egen personal observerat ett antal flygrörelser. Dessa flygrörelser har kontrollerats med avseende på inkomna rapporter. Samtliga observationer har kunnat identifieras bland de av flygoperatörerna redovisade flygrörelserna.

Luftfartsstyrelsen har deltagit i Naturvårdsverkets arbete med utvärdering av fjällmiljömålet och då haft möjlighet att informera om fjällflygskartläggningen. Inför utvärderingen av redovisade uppgifter har Luftfartsstyrelsen besökt en av naturbevakarna i Jämtlands län samt ett helikopterföretag.

Under utvärderingsfasen har särskilt samrådsmöte hållits med Naturvårdsverket och berörda länsstyrelser samt helikoptersektionen inom Sveriges Flygföretagares Riksförbund, SFR.

3 FLYGVERKSAMHETEN I FJÄLLEN

Verksamheten består huvudsakligen av helikopter verksamhet, men det förekommer även viss sjöflyg verksamhet med enmotoriga propellerflygplan.

3.1 Flygföretag

Företag som har tillstånd att frakta gods och passagerare med helikopter i Sverige är:

Airlift Helicopter Sweden AB	Hudiksvall
Artic Air AB	Vuoggatjölme – Jäckvik
Arlanda Helicopter AB	Stockholm - Arlanda
BNC Heli	Motala
Copterflyg AB	Sundsvall
Dala Helikopter DH AB	Stockholm
Fiskflyg AB	Porjus
Fjällflygarna i Arjeplog AB	Arjeplog
Flygtjänst F.J Viklund AB	Vilhelmina
Heli i Arjeplog	Hägersten
Helicopter Assistance AB	Bromma
HT Helikoptertransport	Grillby
HeliNord Norden AB	Arnäsvall
Jämtlands Flyg AB	Östersund
Kallax Flyg AB	Sikfors
Lapplandsflyg LAP-AIR AB	Umeå
Lufttransport Svenska AB	Östersund
AB Norrlandsflyg	Gällivare
Osterman Helicopter AB	Göteborg
Roslagens Helikopterflyg AB	Norrtälje
SOS Helikoptern Gotland AB	Visby
West Helikopter AB	Luleå

Följande helikopterföretag har enbart tillstånd för s k Aerial work-flygningar

Skogsflyg Cassel Aero AB	Örnsköldsvik
Helimatic Helicopter AB	Östersund
Laroy Flyg AB	Landskrona
Rehnström Aero AB	Mölle
Stockholms Helikoptertjänst	Farsta

De mest förekommande helikoptrarna är olika versioner av Augusta Bell 206, Hughes 300, Hughes 500 och Eurocopter 120.

3.2 **Privatflyg**

Privatflyget är sparsamt förekommande. Det förekommer någon privatflygning med enmotoriga sjöflygplan.

3.3 **Begreppet nyttoflyg**

Start och landning och i vissa fall överflygning är inte tillåten i vissa nationalparker och naturreservat. Det finns möjlighet för flygoperatörer att söka dispens hos länsstyrelserna för flygningar i dessa områden. Viss verksamhet har sådan samhällsnytta att den generellt är tillåten.

Detta nyttoflyg får förekomma i exempelvis nationalparkerna utan att dispens behöver inhämtas. Regelverket för de olika skyddade områdena är inte enhetligt.

Den mest förekommande nyttoflyget är flyg för rennäringen, länsstyrelseändamål, åtgärder på vandringsleder och polisflyg.

Polisen har exempelvis sammantaget under året flugit 17,5 timmar och landat 23 gånger i aktuella områden.

Luftfartsverket har i sin tidigare sektorroll i samråd med berörda länsstyrelser och Naturvårdsverket 21 oktober 2002, diskuterat en något modifierad definition av begreppet nyttoflyg än den som länsstyrelserna tidigare utgått ifrån. Önskemålen om den nya definitionen framfördes av länsstyrelserna vid ett möte angående miljömålet "storslagen fjällmiljö".

"I begreppet nyttoflyg ingår enligt den nya definitionen,

- militär luftfart, utom i samband med övningar,
- luftfart vid myndighetsutövning, exempelvis tull, polis och länsstyrelseändamål,
- transport av läkare, distriktssköterskor, barnmorskor eller veterinärer i yrkesutövning samt ambulans- och räddningsflyg,
- luftfart för brandskyddsändamål, samt
- luftfart i samband med underhåll av renskötseplanläggning och för arbete med renskötsel vid bevakning av renar och vid drivning och samling av renar inför omedelbart förestående märkning, slakt eller flyttning.

All kommersiell flygverksamhet ingår således inte i begreppet nyttoflyg. Kommersiell flygning av fjällvandrare, jägare, fritidsfiskare eller andra turister definieras inte som nyttoflyg.

Jämfört med tidigare diskuterad definition har följande förändringar gjorts:
Första punktsatsen; Övningsflyg med militär luftfart ingår inte i nyttobegreppet
Andra punktsatsen; Lantmäterieändamål stryks
Femte punktsatsen; "samt för renskötarnas försörjning med livsmedel och andra dagligvaror i direkt samband med renskötseln" stryks

Sjätte punktsatsen; ”luftfart i samband med hämtning av fälld björn, älg, hjort eller vildsvin” stryks.

4 VERKSAMHETENS OMFATTNING I FJÄLLOMRÅDENA

4.1 Allmänt

De regleringsområden som inrättats enligt terrängkörningsförordningen (1978:594) är indelade i A-, B- och C-områden efter hur starka begränsningar som gäller för färdsl med motordrivna fordon. Klassificeringen A-C görs med utgångspunkt i terrängkörning på snötäckt mark enligt följande:

A- utgörs av områden utan allmänna skoterleder och med mycket starka begränsningar för körning med terrängskoter,

B- utgörs av områden med få allmänna skoterleder och med starka begränsningar för körning med terrängskoter och

C- utgörs av områden som kan inrymma flera allmänna skoterleder och med begränsningar för körning med terrängskoter.

I regleringsområdena för snöskotertrafiken finns – med undantag för vissa mindre delar i Jämtlands län som även utgörs av naturreservat – inte några restriktioner för flygtrafiken.

I fjällområdet finns nio nationalparker där de största nationalparkerna finns i Norrbottens län. När det gäller överflygning finns restriktioner i fem nationalparker medan det inte finns några sådana restriktioner i fyra av nationalparkerna.

4.2 A1 Torneträsk

Området norr om Torneträsk, som gränsar mot Norge, består av högalpint fjällområde med de stora fjällmassiven Besses och Salmmechokkat. I öster finns sjön Ripasjavri som är områdets största sjö. Bebyggelse finns endast vid Ripasjavri i väster och i öster vid Djupviken och Jiebrenluokta.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Torneträsk (BD)	A-område 51 948	Nej	Nej

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	0	0	0	0
Antal ej nyttotrafik	0	4	0	0	4
Totalt antal landningar	0	4	0	0	4

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,2				0,2
Ej nyttotrafik	0,4	0,3		0,4	1,1
Total flygtid	0,6		0,3	0,9	1,3

4.3 A2 Tjuoltadalen

Vid Sareks sydvästra gräns ligger den orörda Tjuoltadalen. I dalens nedre del finns anslående urskogar av tall och gran och i den inre delen täcker orörda björkskogar dalens sidor.

Särskilt de nordvästra sluttningarna har mycket rika, yppiga ängsbjörkskogar. Likartad vegetation finns i Njåtosvage. Tillsammans bildar de frodiga dalarna en av Sarekområdets viktigaste viltbiotoper. Här finns bland annat älg, björn, järv och lo.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Tjuoltadalen (BD)	A-område 20 390 ha	Nej	Nej

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	15	45			60
Antal ej nyttotrafik	10	40			50
Totalt antal landningar	25	85			110

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	14	6,5			20,5
Ej nyttotrafik	6	81,9			87,9
Ospecificerat		1			1
Total flygtid	20	89,4			109,4

Flygvägar:

I Tjuoltadalen förekommer flygningarna i huvudsak längs själva dalen över Tjuoldajåhkå från Kvikkjock mot Tarralouppalstugorna och vidare mot Staloloukta och vice versa. Bland nyttotrafiken kan nämnas rovdjurspejling och flygning för rennäringen.

4.4 A3 Sulitelma

Sulitelmaområdet är ett alpint högfjällsmassiv med två av landets största glaciärer. Den östligaste är 1 000 hektar. Terrängen har formats av glaciärerna och det syns i markanta änd- och sidomoräner och andra former.

Glaciären Salajenka har landets största glaciärport. Därifrån rinner smältvattenströmmen Lariojåkkå och den mynnar i sjön Pieskehaure. Där har ett delta bildats av stort vetenskapligt intresse.

Vegetationen består mest av rishedar som övergår i ängsmarker och gräshedar på högre höjd. Djurlivet är koncentrerat till deltat och består främst av sjöfågel.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Sulitelma (BD)	A-område 15 829	Nej	Nej

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Totalt antal landningar	0	0	0	0	0

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,5	1,5	0	0	2
Ej nyttotrafik		0,1	0	0	0,1
Total flygtid	0,5	1,6	0	0	2,1

4.5 A4 Artfjället

Nordväst om Hemavan ligger Artfjället, en friliggande del av Vindelfjällens naturreservat. Precis som Gieravardo består det av stora delar kalksten vilket gynnar många arter och här växer bl.a. den endemiska (finns bara här) Brudkullan, *Gymnigritella runei*. En bra plats att utgå ifrån om man vill ta sig in i området är Rönäs. Där finns en parkeringsplats varifrån en fin stig startar och går längs med den smått spektakulära Ruttjebäcken. De fantastiska formationerna i bäcken, bl.a. jättegrutor, är utmejslade med hjälp av vattnet i den mjuka berggrunden. Längre in i området finns även grottor. Naturtypen är frisk rished, lågörtäng mm.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Artfjället (del) (AC)	A-område 42 900	Nej	Nej

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	1	0	0	0	1
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	1	0	0	0	1

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,5	0	0	0	0,5
Ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Militär	0	0	0	2	2
Total flygtid	0,5			2	2,5

4.6 A5 Daimaplatån

Daimaplatån är till största delen ett flackt kalfjällsområde med många småsjöar. Tillsammans med norska Børgefjells nasjonalpark och angränsande fjäll i Västerbotten är området en av landets rikaste fjällrävsbiotoper. Området saknar skoterleder och friluftsanläggningar. Den verksamhet som bedrivs är främst renskötsel och flygverksamhet bedrivs främst inom renskötseln och vid tillsyn/bevakning.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Daimaplatån Frostviken N(del) (Z)	A-områden 15 003	Nej	Ja (7 200 ha inom Jougdadalens NR)

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	4	1	0	0	5
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	4	1	0	0	5

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,4	0,5			0,9
Ej nyttotrafik		0,1			0,1
Total flygtid	0,4	0,6			1,0

4.7

A6 Mellanskogsfjäll

Området är ett av få relativt stora fjällområden i norra Jämtland som inte genomkorsas av skoterleder. De övre delarna av den oreglerade Storåns dalgång som ingår Jougdadalens naturreservat ingår i området och här är det förbud mot landning med luftfartyg. En stor del av området består av kalfjällsområdet Mellanskogsfjäll-Aerhtsege där Gransjöans dalgång har sin början. Den huvudsakliga verksamhet som bedrivs här är renskötsel men det nyttjas även till viss del för friluftsliv främst längs de få vandrings- och skidlederna som finns här. Flygverksamhet bedrivs främst inom renskötseln och vid tillsyn/bevakning.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Mellanskogsfjäll Frostviken S(del) (Z)	A-områden 47 023	Nej	Ja (7 200 ha inom Jougdadalens NR)

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	2	0	0	0	2
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	2	0	0	0	2

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	1	0,6			0,6
Ej nyttotrafik		0,1			0,1
Total flygtid	1	0,7			1,7

4.8 A7 Hotagen

Hotagen är en av landets främsta björnmarker. Här finns bland annat urskogar, kalfjäll, oreglerade sjöar och friska vattendrag. Hotagens naturreservat ligger i nordvästra Jämtland och består av genuin vildmark. Det sjö- och myrrika fjällområdet utgörs av Hotagsfjällen och delar av omgivande skogsområden. Merparten av själva fjällområdet är relativt flackt. De högsta topparna är Murfjället och Munsfjället som ligger på omkring 1200 meter över havet, men här finns också lägre toppar som Stensfjället, Gråberget, Skalfjället, Stor-Erfjället och Vinklumpen. Berggrunden utgörs av fjällbergarter som vid fjällkedjeveckningen skjutits över i skollorna Seveskollan i väster och Offerdalsskollan och Hotagenskollan i öster. Nästan hela området är täckt av blockfattig, grusig och moig morän, vars ytformer ofta är väl utvecklade och vittnar om omfattande dödismavsmältning. Inom området finns två urskogsområden, Gråberget i öster och Tjärnafjäll i söder, som båda är mycket värdefulla ur naturvårdssynpunkt.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Hotagen (del) (Z)	A-område 74 426	Nej	Ja (förutom c:a 1 000 ha)

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	1	1	1	3
Antal ej nyttotrafik	0	1	1	0	2
Totalt antal landningar	0	2	2	1	5

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,4	53,2*	0,3	0,5	54,4
Ej nyttotrafik		7,6			7,6
Militär				0,2	0,2
Total flygtid	0,4	60,8	0,3	0,7	62,2

*50 timmar rendrivning schablonmässigt rapporterad

4.9 A8 Skäckerfjällen

Området variationsrikt med fjäll, myrar och urskogar som växlar inom ett naturligt avgränsat område. Trots att högsta fjället, Sandfjället (Steuker), inte når högre än 1230 meter över havet så har Skäckerfjällen en storslagen högfjällskaraktär, med branta fjällsidor och stora nivåskillnader. Närheten till norska kusten och dess havsklimat påverkar området och har under årens lopp bidragit till att skapa stora myrområden i de lägre liggande delarna.

Namn, län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Skäckerfjällen (del) (Z)	A-område 46 255	Nej	Nej

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	0	0	0	0
Antal ej nyttotrafik	11	22	0	0	33
Totalt antal landningar	11	22	0	0	33

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,5				0,5
Ej nyttotrafik	1,2	19,3			20,5
Total flygtid	1,7	19,3			21

4.10 Vadvetjåkka nationalpark

Vadvetjåkka nationalpark ligger i ett av Sveriges ödsligaste hörn – längst upp i nordväst. Parken är uppkallad efter fjället Vadvetjåkka, som dominerar området. Söder om fjället ligger ett stort fågelrikt deltaområde med sjöar, videsnår och myrar. Parken består till helt övervägande del av kalfjäll. Parkens klimat påverkas av läget nära Atlanten. Vädret är ofta mulet och nederbörds mängderna är stora. Kalk i berggrunden och närheten till Atlantens regnväder gynnar den rika floran. Här hittar man t.ex. fjällsippa, purpurbräcka, klippveronika, fjällviva och den ovanliga fjällkrassing. Deltalandets fågelliv är artrikt med t.ex. kricka, bergand, bläsand, sävsångare och snösiska. Berggrunden i parken byggs upp av kalksten. I kalkstensstråken finns ett par av landets större grottor, bl.a. den djupaste (155 m).

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Vadvetjåkka (BD)	Nationalpark 2 630	Nej	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	0	5	0	0
Antal ej nyttotrafik	0	1	0	0	1
Totalt antal landningar	0	1	5	0	1

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,2	0,2	1,5		1,9
Ej nyttotrafik		0,2			0,2
Total flygtid	0,2	0,4	1,5		2,1

4.11 Abisko nationalpark

Abisko i norra Lappland är en av landets solrikaste platser. Här är ljuset nästan arktiskt och landskapet imponerande. Nationalparken utgörs av en dalsänka som inramas av fjällmassiv i söder och väster samt Torneträsks vatten i norr. Speciellt sevärd är Abiskojokka, som rinner genom hela parken. Precis före mynningen passerar den genom en ca 20 m djup kanjon, med stupbranta bergsväggar som ger en bild av områdets geologiska historia. Från fjället Njulla, dit det går linbana, är utsikten magnifik över Torneträsk i norr och den välkända Lappporten i öster. Den kalkrika berggrunden gynnar florán, och här hittar man några av fjällvärldens mest sällsynta växter. Abiskos mest kända blomma är den fridlysta orkidén lappfela, som bara påträffas här i hela landet. Här finns också ett rikt djurliv. Det är gott om småfåglar, t.ex. den sällsynta nordsångaren. Bland däggdjuren märks mård, hermelin, lämmel och älg.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Abisko (BD)	Nationalpark 7 700	Nej	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	2	1	0	0	3
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	2	1	0	0	3

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	6,2	13	1,5	0,6	21,3
Ej nyttotrafik	1,7	6,5		0,4	8,6
Total flygtid	7,9	19,5	1,5	1	29,9

Bland nyttotrafiken kan nämnas flygning för länsstyrelser, rennäring och flygning för STF.

4.12 Stora Sjöfallet nationalpark

Stora Sjöfallets nationalpark representerar den högnordiska fjällnaturen med högfjällsmassiv och lågfjällsryggar, flacka högslätter och djupt nedskurna dalar. Sjön Akkajaure, som på grund av vattenkraftutbyggnaden brutits ur parken, delar området i två delar. Den södra domineras av fjället Akka, kallat Lapplands drottning och även känt som Nils Holgerssons fjäll. I norra delen finns fjället Kallaktjåkkå, vars nordsida vetter mot den smala och djupt nedskurna Teusadalen. De stora nivåskillnaderna i parken gör att flera olika vegetationstyper förekommer; urskog, fjällbjörkskog, kalvfjäll och blockmarker. På grund av vattenkraftexploateringen har Stora Sjöfallets berömda vattenfall numera mycket liten vattenföring. Den kalkfattiga berggrunden medför att vegetationen är mager inom stora delar av parken. Djurlivet har påverkats negativt av vattenkraftsutbyggnaderna.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Stora Sjöfallet (BD)	Nationalpark 127 800	Minst 300 meter. Ej i dalgångar. ³⁾	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik vid Ritsem	5	10	0	0	15
Antal ej nyttotrafik vid Ritsem	12	30	0	0	42
Antal nyttotrafik övrigt	32	159	0	0	191
Antal ej nyttotrafik övrigt	0	13	0	0	13
Totalt antal landningar	49	112	0	0	261

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	35,4	153,6	26	1,7	216,7
Ej nyttotrafik		13			13
Total flygtid	35,4	166,6	26	1,7	229,7

Bland nyttotrafiken kan nämnas flygning för Vattenfall, länsstyrelsen och SLU.

4.13 Padjelanta nationalpark

Padjelanta är ett av den svenska fjällvärldens naturskönaste områden. Här finns böljande slätter, mjukt rundade bergsryggar och vidsträckta vattenytor. För att vara ett högnordiskt fjällområde är det ovanligt öppet och tillgängligt. Padjelanta består av en högslätt kring de stora sjöarna Vastenjaure och Virihaure – den senare kallad Sveriges vackraste sjö. Så gott som hela parken ligger ovanför trädgränsen. Här finns flera intressanta geologiska bildningar som vittnar om inlandsisens påverkan. Parkens flora är extremt artrik. Totalt har man här hittat över 400 växtarter, vilket är något av ett rekord för fjällen. Djurlivet är också ovanligt rikt. Här finns möjlighet att få syn på fjälluggla, fjällräv och järv. Området är också ett värdefullt renbetesland. Tre samebyar har sina renar på sommarbete här.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Padjelanta (BD)	Nationalpark 198 400	Minst 300 meter. Ej i dalgångar.	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	5	10			15
Antal ej nyttotrafik	30	145			175
Totalt antal landningar	35	155			190

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	17,1	183,8	8	0,3	209,2
Ej nyttotrafik	10	47,4			57,4
Total flygtid	27,1	231,2	8	0,3	266,6

Flygvägar:

I Padjelanta nationalpark följer flygtrafiken i huvudsak två flygstråk. Det ena går i nordvästlig riktning från Tjuoltadalens västra del mot Staloloukta och vice versa. Den andra går i nordöstlig riktning från Staloloukta mot Kutjaure eller Ritsem och vice versa.

Bland nyttotrafiken kan nämnas flygning för rennäringen.

4.14 Sarek nationalpark

Sarek är för svenska förhållanden överväldigande alpint med djärva fjällmassiv och trånga dalgångar, glaciärer och vilt forsande vattendrag. Det är ett mäktigt stycke helt orörd vildmark. I parken finns ca 200 fjäll som är över 1.800 m höga. Här finns sex av Sveriges 13 högsta fjäll. Här hittar man också ca 100 glaciärer. Rapadalen är Sareks pulsåder. Älven Rapaätno har ett enormt vattenflöde och för med sig grönt glaciärvatten från ett trettiotal glaciärer. I Rapadalen finns täta bestånd av fjällbjörkskog, vide och örter. I större delen av parken är floran ganska mager, men djurlivet i de stora dalgångarna är i stället desto rikare. Har man tur kan man få syn på björn, järv, lo eller någon av de ovanligt storvuxna älgarna. Sarek rekommenderas inte för nybörjare. Den som ska besöka parken måste ha stor fjällerfarenhet, rätt utrustning och vana vid att vistas ute i naturen. Sarek är ytterst otillgänglig vildmark utan några anordningar för turister. Här får man klara sig helt på egen hand.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Sarek (BD)	Nationalpark 197 000	Minst 300 meter. Ej i dalgångar.	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	15	0	0	15
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	0	15	0	0	15

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	32	108,5	3	3,2	146,7
Ej nyttotrafik		1,4			1,4
Total flygtid	32	109,9	3	3,2	148,1

Många rapporteringar avser flygning i Sarek och landning i Ritsem utan att flygning i Stora sjöfallets nationalpark har rapporterats. Eftersom Ritsem helikopterlandningsplats ligger inom gränsen till Stora sjöfallets nationalpark är dessa landningar särredovisade under Stora sjöfallet.

4.15 Pieljekaise nationalpark

Pieljekaise nationalpark förknippas främst med förekomsten av fjällbjörkskog. Skogen varierar från örtrik till hedartad, och är i stort sett orörd. Några enstaka spår efter kåtor och kojor rubbar inte intrycket av orördhet. Själva fjället Pieljekaise är också ett kännemärke för området. Namnet betyder öronberget på samiska, och bergets två toppar liknar faktiskt ett öra i profil. Parken har flera sjöar med gott om röding. Djurlivet är ganska rikt eftersom parken genom sin orördhet fungerar som tillflyktsplats för många djur. Här kan man ibland få syn på sällsyntheter som järv, björn, fjällräv, kungsörn och jaktfalk. Ängsbjörkskogens blommor står för en imponerande färgprakt. Karaktärsväxten för Pieljekaise är daldocka (smörboll) som förekommer i stor mängd.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Pielekaise (BD)	Nationalpark 15 300	Nej	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	0	0	0	0
Antal ej nyttotrafik	1	11	0	0	12
Totalt antal landningar	1	11	0	0	12

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	1	4,6			5,6
Ej nyttotrafik	0,2	2,4			2,6
Total flygtid	1,2	7,0			8,2

Bland nyttotrafiken kan nämnas rovdjursinventeringar.

4.16 Sånfjället nationalpark

Sånfjället reser sig som ett isolerat fjällmassiv mitt i ett storskaligt skogslandskap i Härjedalen. Området är typiskt för dessa delar av fjälltrakterna, även om Sånfjällets resliga topp ger vyerna extra dramatik. Den högsta toppen ligger på 1 278 m över havet och därifrån har man en vidsträckt utsikt. Här hittar man fjällhedar som inte renbetats i någon större omfattning, eftersom parken ligger öster om renarnas sommarbetesmarker. Sånfjället har en ofantlig rikedom på stenblock. Blocken har ofta ordnats i ruttmönster, så kallade stenringar. På fjällslutningar märks spår av inlandsisens krafter. Här finns ett omfattande system av s.k. skvalrännor som har bildats genom rinnande vatten längs den smältande iskanten. Floran är artfattig, men djurlivet desto intressantare. Sedan länge finns här en permanent björnstam som vandrar över stora delar av parken. Här finns även en stor älgstam och lodjur.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Sånfjället (Z)	Nationalpark 10 400	Minst 300 meter	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	0	0	0	0
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	0	0	0	0	0

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	1,7	1,2			2,9
Ej nyttotrafik					
Total flygtid	1,7	1,2			2,9

Flygningarna i Sånfjället avser geologisk flygmätning.

4.17 Töfsingdalen nationalpark

Töfsingdalen är sinnebilderna av begreppet vildmark; otillgängligt, kargt och öde med oländiga blockmarker och en urskog full av spretande torrakor. Här finns kanske den mest svårframkomliga terräng som svensk natur kan uppvisa. Parken består av två fjällryggar åtskilda av en dalsänka. Det högsta fjället är Hovden, med en vidsträckt utsikt 892 m över havet. Namnet på den andra fjällryggen, Olåsen, betyder blockmark och det säger vad det handlar om. En mera vild och ofruktbar terräng än denna får man leta efter. Längs Töfsingån är örtrikedomen anmärkningsvärt stor. Tallskogen är däremot artfattig, men på många av torrakorna i parken växer den sällsynta och giftiga gula varglaven. Djurlivet är inget att framhäva, även om järv och björn passerar området ibland.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Töfsingdalen (W)	Nationalpark 1 365	Nej	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	0	0	0	1	1
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	0	0	0	1	1

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	0,1	0,1		0,2	0,4
Ej nyttotrafik					
Total flygtid	0,1	0,1		0,2	0,4

Det är endast polisen som rapporterat flygverksamhet i Töfsingdalen.

4.18 Fulufjället nationalpark

Fulufjället i nordvästra Dalarna är en blandning av dramatisk natur och kalfjäll. Njupeskärs vattenfall är sevärt även under vintern, då isen bygger ett skimrande pansar kring fallet. Fulufjällets nationalpark består mest av kalfjäll och hed. Ris-, gräs- och lavhedarna är unika för fjällvärlden. Här får renar inte beta och det syns i de svällande lavmattorna. Ledsystemet är väl utbyggt med 140 km markerade leder.

I parkens kärnområde tillåts inga verksamheter som stör natur och naturupplevelser. I vissa andra delar förekommer älgjakt, skoteråkning på leder samt fiske. Sjöar som tidigare kalkats ska fortsätta kalkas till fromma för ädelfisket. Dalgångarna, den opåverkade skogen och de många våtmarkerna ger förutsättningar för ett artrikt fågelliv.

Namn och län	Typ av område och areal (ha)	Flygrestriktioner Överflygning	Landningsförbud
Fulufjället (W)	Nationalpark 38 483	Minst 600 meter	Ja

Antal landningar	Kvartal 2-06	Kvartal 3-06	Kvartal 4-06	Kvartal 1-07	Summa
Antal nyttotrafik	1	49	6	4	60
Antal ej nyttotrafik	0	0	0	0	0
Totalt antal landningar	1	49	6	4	60

Flygtid (timmar)	Kvartal 2-2006	Kvartal 3-2006	Kvartal 4-2006	Kvartal 1-2007	Summa
Nyttotrafik	1,5	65'	20	1	87,5
Ej nyttotrafik					
Total flygtid	1,5	65'	20	1	87,5

*Varav 50 timmar uppskattat för grusning av vandringsleder under 10 dagar

5 FLYGVERKSAMHETEN I RELATION TILL BULLERMÅLET

5.1 Flygbullereffekter

5.1.1 Nuvarande störningar

I Naturvårdsverkets underlag avseende buller för utvärdering av fjällmiljömålet har tolkning av begreppet försumbart buller tolkats som följer.

”I miljö kvalitetsmålet för fjällområdet anges begreppet ”försumbart buller” utan att innebörden av detta begrepp närmare har angetts. Naturvårdsverket har i samband med den förra genomförda fördjupade utvärderingen angett att som riktvärde för bullerfrihet för de inre delarna av fjällområdet bör anges värdet 40 dBA, som A-vägd ekvivalentnivå under bullerhändelsen. Vid denna låga nivå är det ett stort avstånd till bullerkällan varför tiden för varje bullerhändelse blir 2 –4 minuter. Det är dock inte rimligt att alltid innehålla den angivna ljudnivån utan ett överskridande av denna nivå bör kunna få ske till högst 10 minuter per vecka (3 –5 bullerhändelser). I de fall ljudkvaliteten uppfyller de nivåer som anges ovan torde kravet på försumbart vara uppfyllt varför denna bedömningsgrund bör gälla som mått på ett område med ”försumbart buller”. ”

Redovisningen av fjällflygverksamheten visar sammanfattningsvis att den genomsnittliga flygaktiviteten är en bullerhändelse per vecka och område, samtidigt som tolkningen av begreppet ”försumbart buller” motsvarar 3-5 bullerhändelser per vecka i den bullerstörda punkten. En helikopterflygning i ett skyddat område stör dessutom inte hela området utan sannolikt i genomsnitt som mest 10-30% av områdets yta.

5.1.2 Bullerkonsekvens av reglering

Även om målbeskrivningen utgår ifrån att det existerar ett problem idag så kvarstår frågan om vilka åtgärder som erfordras för att bullret skall vara försumbart år 2010 och därefter.

I dagsläget skulle en reglering inte betyda något för uppfyllelsen av fjällmiljömålet för något annat område än eventuellt för Tjuoltadalen. Eftersom de flygningar som idag sker över Tjuoltadalen har redan dispens för att flyga till Padjelanta. Frågan gäller således inte om dessa flygningar skall upphöra eller inte, utan frågan gäller vilken flygväg som skall utnyttjas.

Luftfartsstyrelsen har erfarit att Tjuoltadalen föreslås bli nationalpark. I samband med detta skulle flygningar genom Tjuoltadalen kunna behandlas på samma sätt som flygningar genom övriga nationalparker. Något motiv för särskild reglering i dagsläget finns således inte.

5.2 Förbud mot start och landning

Inom nationalparkerna har Naturvårdsverket gett ut föreskrifter för vilka områden som start och landning med flygfartyg får ske. En reglering av start och landning inom regleringsområde A enligt terrängkörningsförordningen kan på sikt motiveras.

Den nu genomförda uppföljningen visar att huvuddelen av överflygningarna över skyddade områden startar och landar i skyddade områden. Detta innebär att reglering av start och landning är tillräckligt instrument för att bibehålla flygbullret på en försumbar nivå, även om efterfrågan på flygtrafik i fjällen skulle öka.

Många A-områden är antingen naturreservat eller kommer att bli naturreservat eller nationalparker i framtiden. Det kommer då att finnas möjlighet för länsstyrelserna eller Naturvårdsverket att reglera start och landning enligt miljöbalkens bestämmelser.

Den åtgärd som pekats på i Naturvårdsverkets fördjupningsarbete är att Luftfartsstyrelsen efter samråd med Länsstyrelsen kan meddela *landningsförbud om det behövs av hänsyn till bl a naturvård eller friluftsliv* (64 § Luftfartsförordningen). Denna regleringsmöjlighet för Luftfartsstyrelsen är inte knuten till vissa områden utan gäller generellt. Luftfartsstyrelsen kan således utnyttja denna möjlighet för reglering av start och landning inom såväl nationalparker och naturreservat som inom regleringsområden enligt terrängkörningsförordningen.

Luftfartsstyrelsen finner inte det motiverat att meddela något landningsförbud. Det finns en målkonflikt mellan bullermålet och regeringens mål att minska företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk med minst 25 % fram till hösten 2010. Regeringen har redovisat att man vill öka tempot i regelförenklingsarbetet. Syftet med förenklingsarbetet är att "skapa en märkbar förändring i företagets vardag". Målet är att Sverige skall bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i och på det viset skall flera jobb skapas. Med anledningen av detta har Regeringskansliet fått i uppdrag att ta fram ett underlag för en gemensam handlingsplan avseende regelförenklningar. Ett 50-tal myndigheter, däribland Luftfartsstyrelsen, har i sina regleringsbrev fått i uppdrag att bistå Regeringskansliet i detta arbete.

5.3 Uppföljning

Luftfartsstyrelsen för närvarande inte någon organisation att klara uppgiften att följa upp ett landningsförbud i fjällen. Här är det lämpligt att länsstyrelsen även svarar för denna tillsyn i likhet med vad som nu gäller inom de områden som är skyddade enligt miljöbalken. Om Luftfartsstyrelsen skulle besluta om

landningsförbud inom A-områdena bör Luftfartsstyrelsen träffa överenskommelse med länsstyrelsen om tillsynsverksamheten.

6 SLUTSATSER

Verksamhetens omfattning är generellt liten. Omfattningen är speciellt liten i de A-områden som ännu inte är reglerade ifråga om överflygning och start- och landning. Flygverksamheten i huvuddelen av A-områdena är inte reglerad. Skäckerfjällen och Tjuoltadalen är de A-områden som har annan flygverksamhet än nyttotrafik i nämnvärd omfattning.

Uppföljningen visar att huvuddelen de luftfartyg som flyger över skyddade områden startar och landar i skyddade områden. Detta innebär att reglering av start och landning är tillräckligt instrument för att bibehålla flygbullret på en försumbar nivå, även om efterfrågan på flygtrafik i fjällen skulle öka.

Luftfartsstyrelsen drar slutsatsen att flygbullret kan anses försumbart i skyddade områden med eventuellt undantag av vissa flygbullerexponerade områden i Padjelanta och Tjuoltadalen. Trafiken som alstrat detta buller har erhållit dispens för flygning i berörda nationalparker.

Många A-områden är antingen naturreservat eller kommer att bli naturreservat eller nationalparker i framtiden. Det kommer då att finnas möjlighet för länsstyrelserna eller Naturvårdsverket att reglera start och landning enligt miljöbalkens bestämmelser.

En rimligt förhållningssätt m h t kravet på förenkling av regelverket som redovisas under 5.2 ovan är att Luftfartsstyrelsen inte meddelar landningsförbud i något område.

Ämnesområde Övriga författningar		Rubrik Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om rapportering av flygning i skyddade fjällområden	
Grund-LFS 2006:5	Ändring införd t o m LFS 2006:5	Bemyndigande 92 § tredje stycket luftfartsförordningen (1986:171)	Version Gällande lydelse

Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om rapportering av flygning i skyddade fjällområden;

beslutade den 17 februari 2006.

Luftfartsstyrelsen föreskriver följande med stöd av 92 § tredje stycket luftfartsförordningen (1986:171) och beslutar följande allmänna råd.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter skall tillämpas i samband med flygning, start och landning inom skyddade fjällområden.

Allmänt råd

Försvarsmaktens, kustbevakningens och polisens luftfartsverksamhet omfattas inte av dessa föreskrifter.

Definitioner

2 § Med flygoperatör avses i dessa föreskrifter

1. person, organisation eller företag som bedriver tillståndspliktig luftfartsverksamhet samt
2. övriga personer, organisationer eller företag som använder ett luftfartyg.

3 § Med skyddade fjällområden avses i dessa föreskrifter de områden som finns markerade i bilaga 1-4.

Rapportering

4 § Flygoperatörer skall till Luftfartsstyrelsen rapportera de uppgifter som avses i 6 § efter flygning, start eller landning i de områden som finns markerade i bilaga 1-4 till dessa föreskrifter.

5 § Rapporteringen som avses i 4 § skall ske då luftfartyget färdas lägre än 7000 fot över marknivån.

6 § Rapporteringen som avses i 4 § skall innehålla följande uppgifter:

1. datum då flygningen ägde rum,
2. berört skyddat område,
3. flygtid i det skyddade fjällområdet,
4. startplats,
5. landningsplats,
6. flygväg,
7. verksamhet samt
8. typ av luftfartyg.

7 § Rapporteringen som avses i 4 § skall ske för perioden från och med den 1 april 2006 till och med den 31 mars 2007. Rapportering skall göras kvartalsvis senast en månad efter kvartalets slut.

8 § Flygoperatörer kan efter ansökan till Luftfartsstyrelsen få använda sig av alternativa tillvägagångssätt för rapportering av de uppgifter som avses i 6 §.

Allmänt råd

Alternativa tillvägagångssätt för rapportering kan exempelvis vara en sammanfattande rapportering eller användande av redan existerande rapporteringssystem.

Undantag

9 § Om det finns särskilda skäl kan Luftfartsstyrelsen medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 april 2006.

På Luftfartsstyrelsens vägnar
NILS GUNNAR BILLINGER

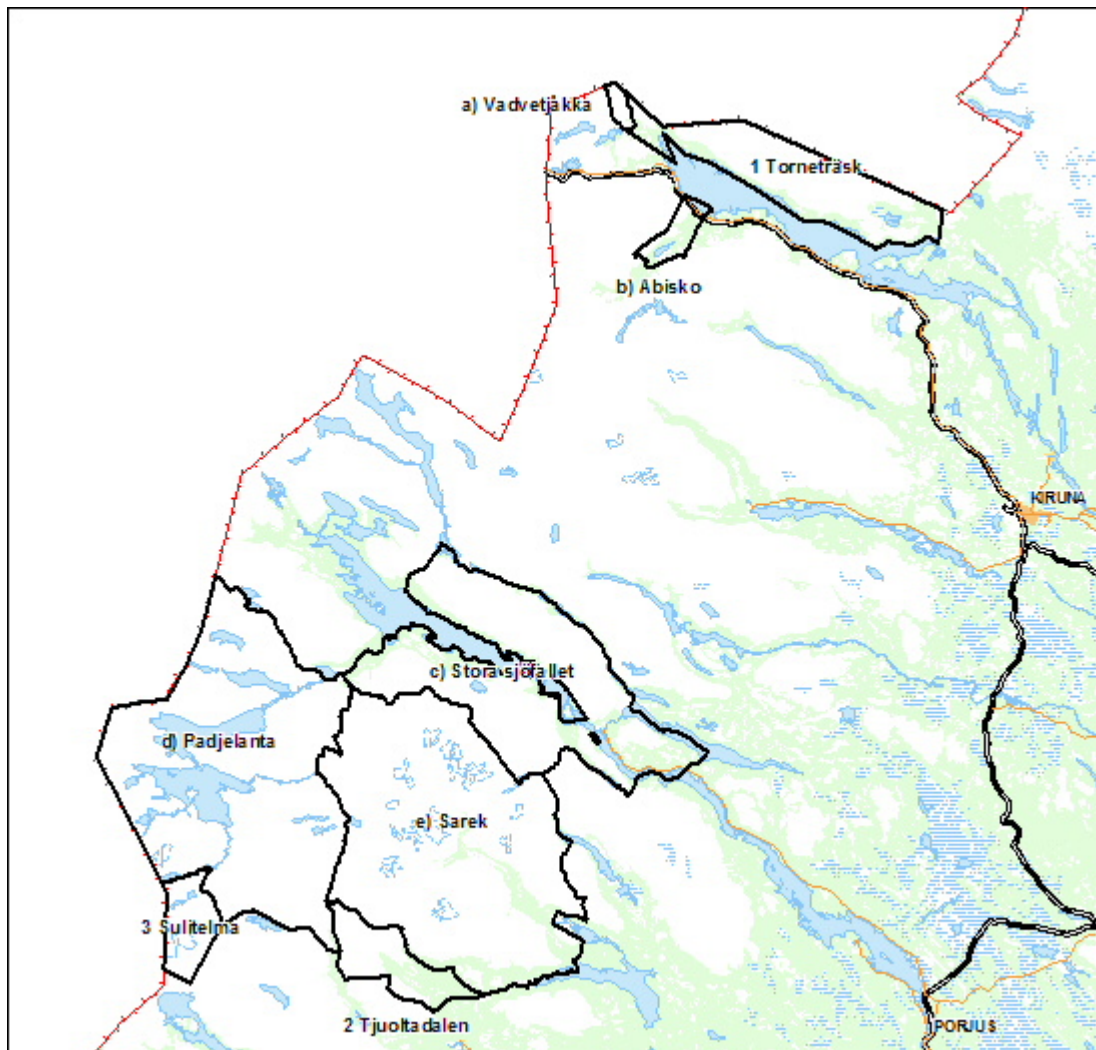
Lars Ehnбом

Skyddade fjällområden

Bilaga 1

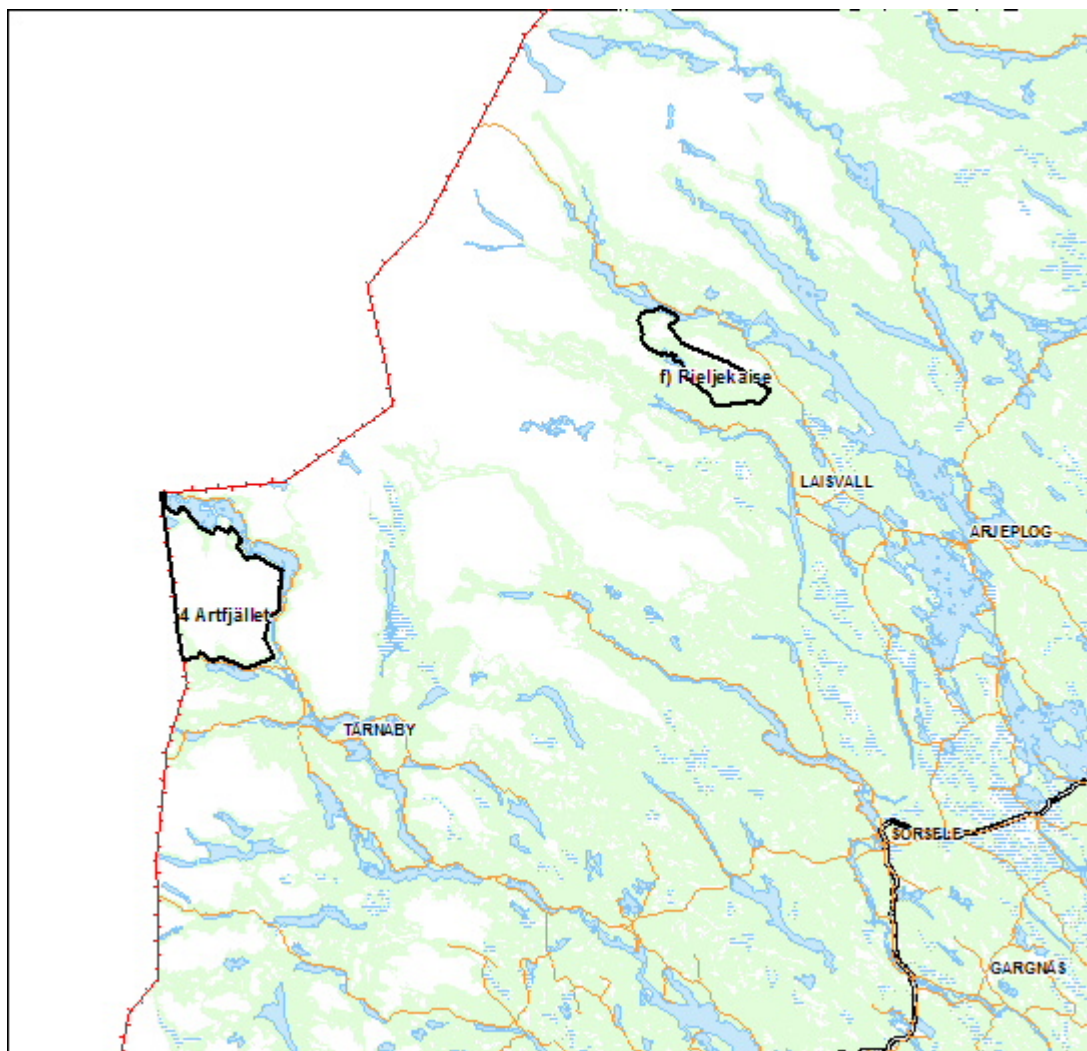
LFS 2006:5

Skyddade fjällområden

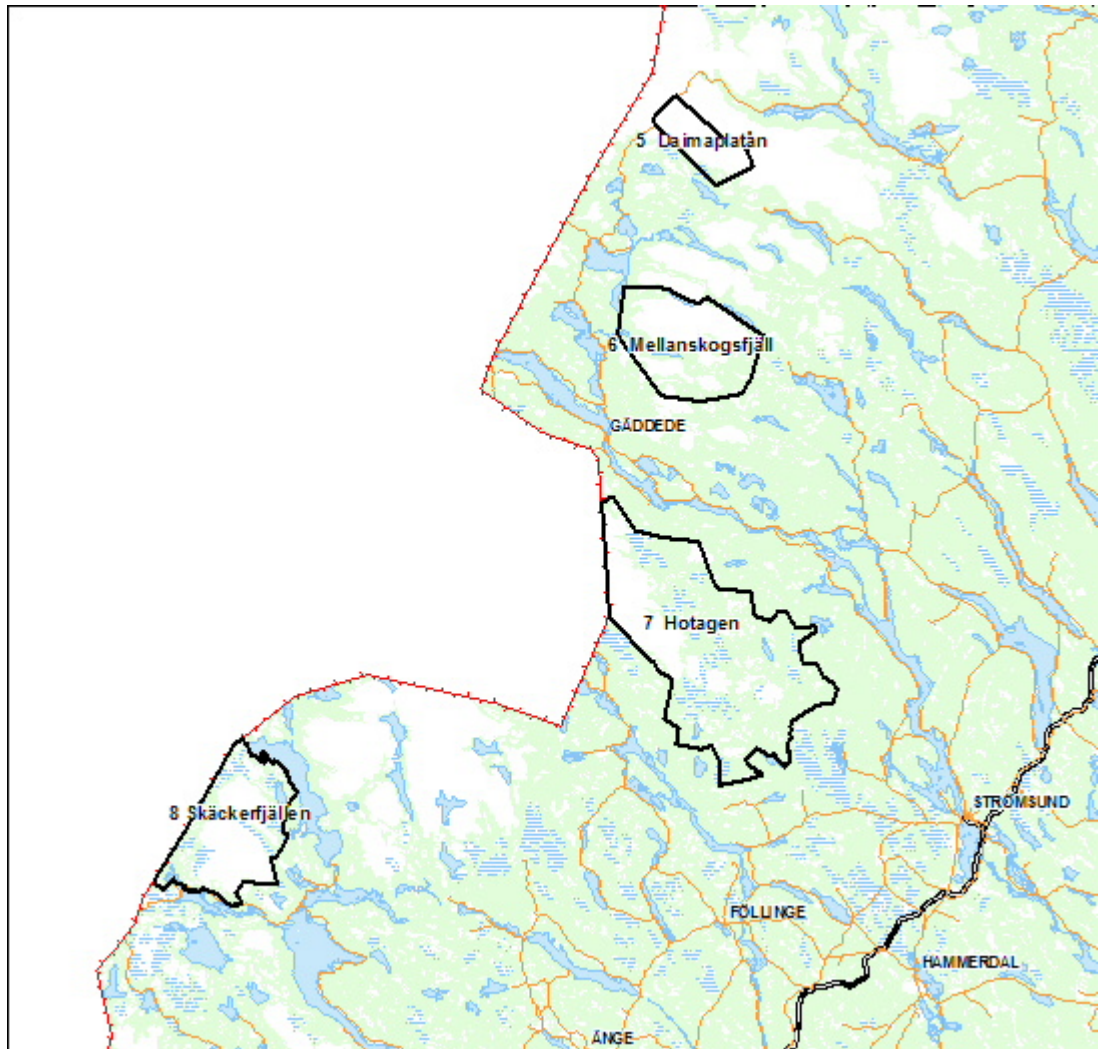
Bilaga 2

skyddade fjällområden

Bilaga 3

skyddade fjällområden

Bilaga 4

